

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
M I G E N D E Z S Ö

Ára hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekkszla: 34.141.

Néhai Beliczey Géza emlékének áldozott a közigazgatási bizottság

Békésvármegye közigazgatási bizottsága szerdán tartotta rendes havi ülését a főispán elnöklésével. Az alispáni jelentést vitte át dr. Pánczél József főjegyző terjesztette elő és ahhoz elsőnek Harsányi Pál felsőházi tag szólott hozzá s megállapította, hogy ez az alispáni jelentés is — mint általában mindenik — gondos és lelkiismeretes munka eredménye és azt szíves örömmel fogadja el annál is inkább, mert ma egy nagy nap előestéjén vagyunk. Holnap történik meg a körösi víziút közigazgatási bejárása, utána pedig megindul a hajózás a Körösön.

Ennek ünnepi jelentősége van a vármegye közigazgatási életére, emberek tízezreinek fog életszívonala emelkedni. Ennek a nagy jelentőségű műnek Beliczey Géza volt az egyik apostola, aki fanatikus hittel hirdette a körösi hajózás nagy szükségességét. Ennek az elismerését annál inkább kötelességének érzi mert itt a közigazgatási bizottságban és az országgyűlés felsőházában is ő ül néhai Beliczey Géza helyén. Békésvármegye közönségének a legnagyobb hálaival kell megemlékeznie Beliczey Géza nagy érdemeiről. Kéri a közigazgatási bizottságot, álljon mellé az elismerés nyilvánításában. Szentül meg van győződve, hogy néhai Beliczey Géza emléke örökké élni fog a közigazgatási bizottságban.

A körösi hajózás másik szereplője és lelkes propagátora Sebők Elek volt, aki nincs ugyan jelen, de tartozunk az ő érdemeinek elismerésével is. Bizonyos, hogy a holnap hajóúton nemcsak Beliczey Miklós főispán Beliczey Géza fia lesz jelen, de ott lesz Beliczey Géza lelke is. A közigazgatási bizottság egyhangú lelkesedéssel járult hozzá Harsányi Pál felsőházi tag előterjesztéséhez. Harsányi Pál bizottsági tag ezután a tej- és húshianyot tette szóvá, amia sorbanállásban jelentkezik súlyosan. Kérte a főispánt és alispánt, hogy ennek megszüntetésére tegyenek meg minden lehetőt. Beliczey Miklós megköszönte az édesapjáról való szívből jövő megemlékezést.

Ezután az előadók jelentése következett. A közellátási felügyelőség jelentéséhez Telegdy

Lajos szólott hozzá és azt kérdezte: van e annak valami hátránya, hogy a haszonbérlo nem

szolgáltatja be a pontokat s nem ad e ez alapot arra, hogy a bérleti szerződést megszüntessék. Ujváry Dezső válaszában kijelentette, hogy az ilyen késedelmes haszonbérlo súlyos büntetéssel sújtható. A szerződés felbontására azonban nincs jogalap, mert ez magánjogi kérdés. Dr. Schröder Gábor kir. ügyészségi alelnök a tűzifakérdést tette szóvá és kérte

a főispánt és alispánt, hogy a tűzifahiány megszüntetésére tegyenek meg minden lehetőt, mert a tűzifakérdés a magyar közélet legsúlyosabb problémája. A főispán és dr. Pánczél József főjegyző az alispán he yettesítésében e tekintetben legmesszebbmenő közbenjárásukat ígérték.

Nagy német sikerek a keleti fronton

Megsemmisült egy szovjet lövészhadosztály a miuszi szakaszon

Berlin, augusztus 13. (NTI) Német jelentés közli, hogy a keleti fronton Bjeigorod és Jarzevo voralán aránylag csend uralkodik. Mindenütt szembetűnő a német hadvezetés fölénye, mely sikeresen áll ellent a szovjet hatalmas ember- és anyagáradatának.

A kubáni hídfőnél egy német rohamcsapat elfoglalt egy magaslatot s eközben sok foglyot ejtett és hadianyagot zsákmányolt. A miuszi arcvonalon csend van. Itt pár napja egy német gránátosokból álló különítmény sikeres támadást hajtott végre az egyik magaslati pont ellen. A

szovjet vesztesége halottakban kétezer. Egy teljes szovjet lövészhadosztály megsemmisült. A bolsevistáknak új német állások ellen intézett öt egymásutáni támadása véresen összeomlott.

Sztalin nem kapott meghívást a kanadai találkozóra

Berlin, augusztus 13. A szovjet rádió közölte a szovjet hírszolgálati iroda jelentését

arról, hogy a jelenleg folyó angol-amerikai tárgyalásokra Sztalin nem kapott meghívást.

A tengely megsemmisítő repülőtámadást intézett a szövetségesek szicíliai repülőtereire ellen

Berlin, augusztus 13. Svájcban át érkezett jelentés szerint csütörtökről péntekre virradó éjszaka ismét légitámadás érte Milánót. A légiiradók éjjel előlt kezdődött és háromnegyed kettőig tartott. Nagy tüzeket és hatalmas robbanásokat figyeltek meg. Részletes jelentés még nem érkezett.

Berlin, augusztus 13. A tengely légtereje csütörtök-

kön éjjel megsemmisítő erejű támadást intézett a Szicília déli-keleti partján levő szövetséges repülőterek ellen. A támadás során több kifutópályát szétromboltak, hangárokat és légénységi szállásokat gyújtottak fel. Mély repülésben a repülőterek személyzetében is nagy pusztításokat okoztak jól irányított fedélzeti fegyvereik tüzeivel.

Olasz lap

Mussolini lemondásának okáról

Róma, augusztus 13. Az egyik nagy olasz lap Mussolini személyével foglalkozva

megálapítja, hogy július 25 én, mikor utoljára jelent meg Mussolini a királynál, ez a kihallga-

tás két óra hosszat tartott. A cikkről arra a kérdésre felelve, hogy miért kellett Mussolininek távoznia, azt válaszolja, hogy Mussolini személyében tettek felelőssé az egyre kedvezőtlenebbül álló katonai helyzetért. Nem volt kellően felkészülve Olaszország a háborúba lépésre s ennek az volt az oka, hogy politikai és világnézeti szempontok érvényesültek s így az olasz nép hősiessége sem volt elegendő a veszély elhárítására. Olaszország ma még igen komoly napokat él s tudni kell, hogy a szicíliai invázió csak előjátéka az ellenség ama szándékának, hogy egész Olaszországot megszállja.

Ujabb 33 ezer tonnát süllyesztettek el a német tengeralattjárók

Berlin, augusztus 13. Német tengeralattjárók az Atlanti óceánon elsüllyesztettek hat hajót összesen harmincháromezer tonna tartalommal. Egy hajót súlyos találat ért.

Tilos a közlekedés Anglia igen nagy részén

London, augusztus 13. Az Exchange Telegraph értesülése szerint rövid időn belül Anglia jelentős részét teljesen elzárják a látogatók elől. Ez a terület csupán különleges frásbeli engedéllyel szabad majd felkeresni. Járművek csupán bizonyos útvonalakon közlekedhetnek. Távcsovet és fényképezőgépet senki sem vihet magával.

Szeptemberben megnyílik a városi zeneiskola

Kulturális életünk régi hiányát óhajtott pótolni a város képviselőtestülete, amikor elhatározta, hogy megszervezi és felállítja a városi zeneiskolát. Ezt a határozatot a belügyminiszter jóváhagyta.

Zenét tanulni óhajtoknak városunkban is módjukban lesz végre teljes értékű, akadémiai nivójú zenei nevelésben részesülniök. A magánúton való tanulás egyoldalú képzést nyújt amelynek hátrányait közvetlenül az érzi, aki ilyen módon felkészülve indul zenei pályára. Közvetve azonban egész kulturális életünkre kihatással van, mert nem alapos zenei ízlést és kultúrát nyújt, hanem pusztán csak hangszerismeretet.

A zeneiskola ezzel szemben kötelező melléktanfolyam révén fokozatosan bevezeti a növendéket a zene birodalmába. A zeneelmélettel felfogó készségét, harmónia érzékét, muzikaritását fokozza; a kamarazenével magasabb rendű ízlést és stílusérzékét fejleszti ki; a szolfézs és karénekiés révén nemcsak hallását fejleszti, de bevezeti a zenei irodalom olyan területére, amely kollektív kifejezési módja miatt mind nagyobb szerephez jut az általános és egységes zenei ízlés kialakításában; a zenekari gyakorlat fegyelmesebbé, szélesebb látókörűvé teszi a játékost.

Ezidén a következő faszakokkal nyit az iskola: zongora, hegedű, mélyhegedű, magánének és zeneszerzés. A még hangszert nem tanuló, 6-8 éves gyermekek számára játékos zenetanfolyam nyílik. Ez a már legtöbb iskolában bevezetett és kitűnően bevált oktatási módszer nagyon alkalmasnak bizonyult a gyermekek hajlamát felébreszteni a zenetanulás iránt és hallásukat, ritmusérzéküket fejlesztve, fogékonyra tenni őket a későbbi hangszerfolyamra.

A tandíjak az eddigi magánoktatás díjainál lényegesen alacsonyabbak lesznek, így a szegényebb sorsú szülőknek is módjában lesz tehetséges gyermekük zenei oktatása.

Az iskola megnyitásával a városban a magánoktatás régi formájában megszűnik. Ezt a kérdést legújabb miniszteri és vele kapcsolatos büntetőjogi rendelkezések szabályozzák.

— Ezen a héten a Szeberényi és a Varga gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

Élénk aggodalom Londonban Sztalin távolmaradása miatt

Stockholm, augusztus 13.

A svéd lapok londoni tudósítói arról adnak hírt, hogy az angol fővárost nyugtalanság tölti el, mivel Sztalin elutasította az amerikai megbeszéléseken való részvételt. Ebben a tárgyban ismételt lépéseket tettek Moszkvában, de minden eredmény nélkül. Az angol lapok rámutatnak arra, hogy a Szovjet és az

angolszász hatalmak között változatlan ellentét áll fenn a hadvezetés kérdésében, valamint a szovjet kormány védelme alatt megalakult szabad német védelmi bizottság megalakítása miatt.

Barlett nyíltan megírja, hogy Oroszország, Nagybritannia és az Egyesült Államok nem egyforma álláspontot foglalnak el az európai kérdésekkel szemben.

Ülést tartott a 36 tagú országos bizottság

Budapest, augusztus 13.

A 36 tagú országos honvédelmi bizottság csütörtökön délelőtt 11 órakor vitéz Jánky Kocsárd elnöke alatt ülést tartott.

Vitéz Csicsery-Rónay István előadó ismertette a városi anyakönyvvezetőhelyettesek képzési kellekeiről szóló 4000/1943. M. E. számú rendeletet. Vitéz Makray Lajos képviselő felszólalása, valamint a belügyminiszter válasza után a bizottság egyhangúlag tudomásul vette a rendeletet.

Utána az előadó ismertette a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló 1942. évi XV. tc. hatálya alá eső ingatlanokhoz tartozó állatállomány és holtfel szerelés forgalmának korlátozása tárgyában kiadott 4070/1943. M. E. számú rendeletet. A rendelethez vitéz Imrédy Béla, vitéz Jaross Andor és vitéz Makray Lajos bizottsági tagok szóltak hozzá.

A felszólaló bizottsági tagoknak a földművelésügyi miniszter részletesen válaszolt, ami után a bizottság ezt a rendeletet is egyhangúlag tudomásul vette.

Mint a közellátásügyi miniszter által országosan kijelölt kereskedők, pontbeszámítás mellett, II. Rákóczi Ferenc-út 16 szám alatti telepünkön és az alanti gyűjtőhelyeken átveszünk tojást és baromfit

Gyűjtőhelyek:

Hangya főüzlet, Andrassy-út
Hangya Szövetkezet fiókja, gr. Tisza István-út
Fiala János, Szentmiklósi csárda
Korcok Mátyás, Telekgerendás-tanya
Korcok István, Soprony-tanya
Kovács Mihály, Fürjes-tanya
Laurinyecz János, Soprony-tanya
Mekis Mihály, Gerendás-tanya
Priskin Mihály, Soprony-tanya
Such János, vitéz Gömbös Gyula-út 58 sz.
Vári István, Békéscsaba—Gyurpuszta
HANGYA HŰTŐHÁZ

Román lapok feltűnő megnyilatkozásai a nemzetközi helyzetről

Bukarest, augusztus 13.

A román sajtó érdeklődése főként a nemzetközi helyzet felé fordul. A sajtó hangja ezzel a kérdéssel kapcsolatban nem a megszokott nyugalmat és tartózkodást mutatja. Az augusztus 11-iki délutáni és esti lapok majdnem kivétel nélkül ennek a kérdésnek szentelnek első oldalukat.

A Poruca Vremii „A háború

politikai megoldása” cím alatt a következőket írja:

Teljes és radikális győzelem már nem lehetséges. Az egymással szemben álló felek egymást őrlik fel anélkül, hogy bármelyik is döntést tudna kicsikarni, a kocka már el is dőlt.

Szeptember 1-én lesz negyedik évfordulója annak, hogy a háború kitört. A béke, amelyet oly sokan olyan forrón várnak, de amelyről oly sokan félnek,

már holnap bekövetkezhetik, de lehet, hogy túl későn érkezik. Tegyük fel azt, hogy Olaszország megfelelő feltételeket kap és kapitulál Na és aztán? Ezen csak Oroszország nyer, mert megjelenhet a Földközi tengeren és veszélyeztetheti Anglia uralmát.

Ma már csak két diplomácia áll állomáshelyén őrt: a Vatikán és Japán. Az előbbi mindenütt jelen van, az utóbbi Moszkvában. Jósolni azonban nem tudunk. A mi részünkről ezt senki sem oldhatja meg. De tudjuk, hogy a háborús idők a meglepetések jellemzők. Az erkölcs és jogosság ma már kikapcsolódottak. A mai időkben politikai intelligenciára van szükségünk.

Csak ilyen módon, az elvek kikapcsolása mellett tanulható meg a háború és béke formulája: ma nagy és láthatatlan hidakat vernek a mai szatadékokon keresztül a holnapi megoldások partjaira felé. A háború katonai fázisaiban van. De akinek bátorsága van ahhoz, hogy a dolgok mélyére nézzen, látni tudja, hogy a döntő politikai és diplomáciai fázis is beállt. A világot újabb és hatalmas szeszációk fogják megrendíteni.

A Capital „Németország és Oroszország” cím alatt azt írja, hogy az előbbi előtti az európai kultúrát, az utóbbi azonban az ázsiai anarchiát jelenti, majd a következőképpen folytatja:

Sajnos, Európában még vannak államok, amelyek kereset bevetett kézzel várják, hogy Németország megmenti őket. Fájdalmas színjáték ez, amelynek igen rossz vége lehet. Ma a tizenkettedik órát éljük és ha ez is elmúlik, akkor már késő lesz.

Európa áll mai tudják, milyen sors vár rájuk az eilenséges győzelem esetén, miért nem állnak tehát annak a hatalomnak az oldalára, amely a bolsevista sárkány ellen küzd. Az emberiség történelmének nagy választóján áll.

Az Actiume hasonló hangnemben ír. Cikkében Törökország felé fordul kiemeli azt az ellenállást, amelyet nemcsak Románia, hanem Törökország is mindenkor tanúsított az orosz hatalom törkevéseivel szemben.

A vikéki gazdák nagy tempóban fizetik vissza a bankkölcsonöket

Budapestről jelenti a Magyar Vidéki Sajtótudó, hogy a vidéki pénzügyintézetek elkészültek félévi mérlegükkel. A fővárosi nagybankok vidéki fiókjainak és affiliációinak mérlegéből kitűnik, hogy a vidéki pénzügyintézetek betét- és kihelyezési állománya az elmúlt félév alatt tovább emelkedett. A mérlegekből megállapítható további örömdetes jelenség a vidéki pénzügyintézetek fejlődésének mérsékelt emelkedése, ugyanis a vidéki bankok eddig már hosszabb idő óta rentabilitásuk csökkenéséről számoltak be. Egyes nagyobb vidéki körzetekben, mint a dunántúli és tiszántúli körzetekben, így elsősorban Debreczenben és környékén, a gazdák nagyobb összegű adósság visszafizetéseket eszközöltek.

Az ország legjobb híradós leventéi a naszodi táborban

Naszód, 1943. augusztus.

A Levente Hírközpont jelentő: Egyéves kitarító munka eredményeképpen eddig az országban 240 leventecapat alakított külön híradócsapatot.

Országsszerte a híradócsapatok parancsnokai kiválasztották az öt legügyesebb leventét. Az öt közül a többiek titkos szavazással kiválasztották a két legjobbat. Az így megválasztott társaság augusztus folyamán a Beszterce vármegyei Naszód községben, a Radnai Havasok festői környezetében, kiűnő híradósteperen kiképző táboron vesz részt. Itt egységes, maga abb gyakorlati tudást szereznek és majd otthon, szükség esetén a kiszámú és nagyon igénybevett szakoktatókat is helyettesíteni tudják.

Naszódon a Szamos partján kétfelületes iskolaépületben szállásolták el a tábor résztvevőit. A táborban folyó munkát a Levente Hírközpont bemutatja a sajtó képviselőinek. A folyósók a szerszámokkal megrakott asztalokon barátságos munka folyik. A leventék fűrés, faragás, szerelés közben tanulják meg a legelővőbb rádiótechnikai kérdéseket. Egyszerű nyersanyagból primitív kis, egylámpás rádióadót és vevőt készítenek és ennek az állandó üzemi zavaraitól, saját hibáikból tanulnak a legfőbbet. Fahulladékból egyszerű kis mőrszekopogatókat állítanak össze, amelyeknek zűmmögésétől hangos az egész ház.

Az egyszerű, magukkészítette szerkezeteken kívül szétzedik és összerakják a leventetipus-rádiót is, amelynek egy csőves adója van, rövidhullámú dolgozik, de adni csak mőrséval tud. Ezzel a készülékkel az országban minden csapat hallgathatja a budapesti Alkotmány utcában, az Ifjuság Házában működő tevenerrádiót, amelyet a híradós leventék egyetemistapro-paganda csoportja tart fenn; ek-hordozható lemezváltó készülékeket járják az országot, a lemezekre, hangostimre műsorokat vesznek fel és azt Budapestről sugározzák széjjel. Végül a leventék nagyobb teljesítményű rövidhullámú adó-vevőkkel megtanulják ezeket üzembehelyezni, megadott hullámokra hangolni és a kapott hullámhossz adatok alapján másik állomással rádióforgalmat létesíteni.

A tábor résztvevőinek egyik fele van csak benn a táborban, a másik rész reggeltől délutánig a terepen gyakorlatozik. Kint eleinte tereptant, tájékozódást, térképismeretet tanulnak, később pedig izgalmas hadijáték közben próbálják ki tudományukat. Megadott útvonalakat kell megtenniük térkép szerint, rádiót felszerelve és közben állandóan érintkezni a parancsnoksággal; helyzetjelentéseket adnak, utasításokat kapnak. Ha elhibázzák az útvonalat, vagy nem tudnak rádióösszeköttetést szerezni, beledőlnek az „elenségbé”, vagyis a szembejövő csapatokba és foglyul esnek.

A szakoktatók lelkes tanárok, gyakorlatilag oktatnak és minden kit munkaközben figyelnek meg.

A kormány minden eszközzel elősegíti a mezőgazdasági gép- szövetkezetek alakítását

Szakkörök már régen megállapították, hogy különösen a nagyobb mezőgazdasági gépek — traktorok, vetőmagtisztítók stb. — csak akkor gazdaságosak, ha a kisgazdák társulattá vagy szövetkezetté alakulva közösen használják és javíttatják azokat. A Magyar Vidéki Sajtó tudósító budapesti jelentése szerint a földművelésügyi minisztérium a végtelár 50 százalékáig támogatja az ilyen nagyobb gépek vásárlóit, ha szövetkezetté alakulnak. E célból a szabályzat tervezetét is kidolgozta és a gépszövetkezetek alakításával megbízta a mezőgazdasági kamarákat. Értésülésünk szerint igen nagy az érdeklődés a gépszövetkezetek alakítása iránt. A gépjárák szállítási és a rendelkezésre álló összeg keretében mintegy 160 gépszövetkezet alakulhat már meg a folyó évben. A gépek elosztása a termelés szükségleteinek szem előtt tartása mellett egy bizottság döntésétől függ,

amely az Országos Mezőgazdasági Kamara kebelében alakul a minisztérium kiküldötteinek részvételével. A mezőgazdaság gépszükségletének kiszámítására is szakbizottság létesül, amely elméleti alapon is ellenőrzi a gépszükséglet mértékét gazdasági kategóriák és művelési ágak szerint. Hamarosan sor kerül a Mezőgazdasági Géptulajdonosok Szövetségének megalakítására gazdakamrai kerületenként. E szövetségek különösen az irányítás, alkatrész és üzemanyagbeszerzés, javítások stb. terén járt szanak majd szerepet mezőgazdasági gépszakemberek útján.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZI**

A tisztifőorvos július havi jelentése a vármegye közegészségi és népmozgalmi helyzetéről

Heveny fertőzőbetegségek júliusban járványos formában sehol sem jelentkeztek. Hasi hágyamáz, vörheny és vaitóláz szorványos előfordulásáról érkezett jelentés a vármegye néhány községéből. Valamennyi fertőző betegség ellen megtörtént a kellő intézkedés.

A július havi népmozgalmi adatok kedvezőtlenek voltak. 488 élveszületés és 10 halvaszületés mellett az összes halálozás

száma 288 volt és így a terméshozás szaporodás abszolút száma 200. Örvendetes, hogy mindössze 40 csecsemőhalálozás fordult elő a vármegye területén. Az egészségvédelmi szolgálatok júliusban is folytatták áldásos tevékenységüket. A tüdőbeteg gondozók zavartalanul működtek a belügyminiszter jóváhagyta a gyomai, szarvasi és orosházi tbc. gondozóintézetek működését.

A hadirokkant kisiparosok előnyben részesülnek az anyagigénylésnél

A Magyar Vidéki Sajtó tudósító jelenté Budapestről, hogy a hadirokkant kisiparosok nyersanyagellátásának biztosítása érdekében tárgyalások indultak meg. Az iparügyi miniszter a felmerült kívánásoknak megfelelően rendezte most ezt az ügyet a napokban kiadott rendeletével. Miután a miniszter már a múlt évben elrendelte, hogy a hadbavonult kisiparosok az anyagellátás tekintetében előnyben részesítendők, most e rendelet hatályát a hadirokkant kisiparosokra is kiterjesztette ezért a jövőben ezek anyag-

igénylési kérelmeit soronkívül intézik el és más hasonló jellegű üzemi igénylésekkel szemben első helyen elégitik ki. Az ipar testületek a nyilvántartás és ellenőrzés megkönnyítése végett kötelesek az igényjogosult hadbavonultak névsorát a hivatali helyiségben kifüggeszteni és ezen a szükséges, megfelelő változtatásokat mindenkor átvezetni.

**Napvédő-
szemüveg**
k a p h a t ó a
KÖRÖSVIDEK-BOLTBAN.

ÁRPÁD Filmszínház

Szombat, vasárnap, hétfő, kedd

Előadások: hétköznap fél 7, fél 9, vasárnap fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

ALKALOM

Karády Katalin, Szilassy László, Somlay Artur, Csontos Gyula

HÍREK

— Dr Dohnányi Ernő a Zeneművészeti Főiskola tiszteletbeli elnöke. A Kormányzó Ur a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr Dohnányi Ernőt a Zeneművészeti Főiskola főigazgatói teendői alól saját kérelmére felmentette s a zeneoktatás körül szerzett érdemei elismerésül a Zeneművészeti Főiskola tiszteletbeli elnökévé nevezte ki. Az új főigazgató Zathureczky Ede főiskolai tanár lett.

— Békéscsabai anyakönyvi hírek. Született: Pepó Mátyásnak fia János Emil, Lovas Györgynek fia György, Nyári István Bélának leánya Zsuzsanna, Tamási János Gyula Józsefnek leánya Katalin Ágnes Sarolta, Nagy Teréznek leánya Teréz, Krizsán Jánosnak leánya Mária, Konkoly Piroskának leánya Vilma, Vozár Györgynek leánya Mária Magdolna, Priskin Györgynek fia György, Simon Ferencnek fia Pál, Medovarszki Pálnak fia András György, Kása Ferenc Istvánnak leánya Ilona, Priskin Jánosnak leánya Dorottya. — Házaságok kötötték: Náfrádi József Szabó Juliannával, Hrabovszki Pál Sztankó Zsófiával, Vidovencez Mihály Stefánk Judittal. — Elhaltak: Kis Imre 43 éves, Vandlik György 53 éves, Makovoczi István 6 hónapos, Mazan András 67 éves, Hrabovszki György 64 éves, Priskin Pál 3 éves, Pienter Imre 52 éves, Hajtmann Pálné Krnics Ilona 32 éves, özv. Csjernyik Györgyné Molitorisz Eszter 86 éves, Melis Pál 73 éves, Bogya Rozália 60 éves, Boldog György Krosán Ilona 39 éves, Gsulik András 16 éves, Lukoviczki Pál 61 éves, Gyulafalvi Jánosné Kuka Mária 23 éves.

— Új egészségházat építenek Szarvason. A vármegyei tisztifőorvos jelentéséből tudjuk, hogy Szarvas községben lehetőség nyílt egy teljesen korszerű központi típusú egészségház építésére. A belügyminisztérium 45 ezer pengő alamségllyt utalt ki az építkezéshez. Az építkezés vállalatbaadása megtörtént s remény van rá, hogy az ősz folyamán tető alá kerül az új egészségház.

— Szappankereskedők figyelmébe. A közellátási hivatal értesíti a kijelölt szappankereskedőket, hogy a babaszappanra szóló utatványokat a közeljövőben a hivatal 6-os számú szobájában (Hunyadi tér 1 sz.) átvehetik. A babaszappanból minden 2 éven aluli gyermek részére három havonként 2 db szógá tatható ki a bevásárlási könyvecskére.

— Baromfilopás. Özv. Kundolf Péterné békéscsabai, Sztraka utca 15 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az elmúlt éjjel az udvaron levő koszt-színből ellopott 17 darab cirkét és egy üres szalmazsákot összesen 140 pengő értékben. A feljelentés ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

— Leventék! Gyűjtétek össze a kicsépett mákgubót és adjátok át a leventeotthonban. Nélkülözhetetlen gyógyszer lesz belőle. A legtöbbet gyűjtők jutalomban részesülnek.

A mezőre menekült asszonyokat és gyermekeket géppuskázták az amerikai repülők

Róma, augusztus 13.
A Teormina ellen intézett szerdai légitámadással kapcsolatban közli a Stefani iroda, hogy ez a támadás nem az ipari negyed, hanem a város belterülete ellen irányult s ott igen súlyos rombolásokat okozott. Az ipari és gyárvárosra csak kevés bomba hullott. A támadás ellen a mezőre menekült asszonyokat és gyermekeket még repülés közben gépfegyvertűzzel árasztották el az amerikai repülők.

— Szeged város közellátási kölcsöne. Szeged város vezető sége a közellátás zavartalan le bonyolítása érdekében a múlt évben 1.2 millió pengős kölcsönt vett fel a helyi pénzügyesektől s ez összeg jelentős részét ser tések vásárlására, illetve felhasználására használta fel. A kölcsön most lejárt, de a város azt pro longálni óhajtja, sőt további 300 ezer pengő fölő ösítést kéri, hogy a szegedi közellátás fenn ne akad jon. Debrecen városa a közel mu than 2.7 millió pengőt vett igénybe a pénzügyesektől köz ellátási célra, a helyi bankok most további 800 ezer pengőt szavaztak megberuházási célokra.

— „A német hadsereg új fé ltelmetes fegyvere a rakéta vető” címmel a Magyar Katona ujság elsőként közölte a magyar sajtóban képekkel illusztrált cik ket erről az új fegyverről. A hadiesemények szokásos heti össze foglalója, a „Képek a há borús Délkelet Európából” című cikksorozat folytatása s még szá mos érdekes riport, tartalmas tanulmány és gazdag képanyag alkotja a Magyar Katonaujság legújabb számát, amely képes mellékletekkel kapható minde nütt. Ára 10 fillér.

— Hogyan számoljon a gazda? A Jurcsák féle terjedtet ismer tető zseblézet ismét kapható a Körösvidek boltban. Ára 150 P.

— Érdekes megállapítás a községi költségvetésekről. Még az évi tízezer pengős költségvetési keret sem éri el községeink jelentékeny része. Közel kétezer községünk gazdálkodik ilyen szerény keretek között, tehát a községek 42 százaléka. A többi község évi költségvetése tízezer és ötvenezer pengő köz ött váltakozik. Az egész ország ban csak 14 olyan község akad, amelyben az adózó lakosság évente 300 ezer pengőt teremt elő a helybeli közösségi szükségle tekre.

— Ellopták a kerékpárt. Breuer József békéscsabai, Rá kóczy Ferenc utca 113 sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőr ségen ismeretlen tettes ellen, aki az elmúlt napok egyikén laká ának udvaráról ellopta kerékpár ját. A kerékpár Elftka gyártmányú. A rendőrség megindította a nyomozás.

Folyékony

antilop cipőtisztító!
Nem fest, remek találmány.

Minden színben kapható a Körösvidek-bolt cipőosztályán.

Berlinig repültek az angol bombázók

Berlin, augusztus 13.
Pénzre virradó éjjel gyenge angol légitámadások berepültek a birodalom fölé és egészen Ber-

linig törtek előre. A rendszer- telenül ledobott bombák kisebb károkat okoztak.

Eltűnő magyar árnyak nyomában...

Napoleon császár magyar tábornoka

A világot a huszárháborúra a magyarok tartották meg. Nagy Figyesnek magyar huszárezrede volt, székelly magyar huszárezre des vezetése alatt, az amerikai függetlenségi háborúban Kovács magyar ezredes huszárosztága harcolt Dél Carolinában, Nagy Katalinnak külön „vengerszki re gimentje” volt, magyar ezrede, amelyet a lengyel háborúban el fogott és besorozott magyar önkéntesekből állított össze.

A legtöbb dicsőséget azonban a magyar huszárok a francia Bourbon királyok alatt vívták ki. Thököly és Rákóczi szabadság harcainak leverése után töme gesen menekültek ki az osztrák börtön elől a magyar kuruc ez redék. Ezredeseik, tábornokaik vezették őket. Dessewffyék, Andrássyak, Ráttkyak, Dunayak, Pollereczkyek, Kecskések, Ná dasyak, Apponyiak, Esterházyak, Nagyok, Deákok, Kerekesek, Berkesek, Dobaiak, Egriek — főnemeseik, köznemeseik és egy szerű kuruc vitézek egész sora talált új életlehetőséget a francia királyok szolgálatában, Esterházy Sándor báró (akkor még nem volt grófi rangja ennek az ágnak) már 1693 körül Franciaország marsallja lett, amit több más katonatiszt marsalli kinevezése követett. Különösen Ráttky, Dessewffy, Pollereczky és a Bercsényiek nevét kell itt emli tenünk.

XIV. Lajos francia király had ügyminiszterének, a lángeszű Louvoisnak támadt az az ötlete, hogy a magyar könnyű huszárságot mintegy oktatókul beosztja a francia hadseregbe. Sa dicsősé ges háborúk befejezése után, egy katonai parádén, királya előtt így kiáltott fel:

— Soha, soha nem tudtuk volna megnyerni a háborúinkat ezek nélkül — és az oldalán vágató magyar huszárokra mu tatott.

Louvoisnak igaza volt. A ma gyar huszárok, a Bercsényi ez red állt sorfalat a varennesi or szágút sarában is, mikor XVI. Lajos szerencsétlen végű sző kési kísérletet tett. Mária An toinettet szintén két magyar tiszt Nádasy és Dunay akarták a börtönből kiszabadítani, amiért azután életükkel lakoltak.

De a napoleoni időknek is meg voltak a maguk magyar származású hősei. Castelnau-dryban élt Andrássy Mihály egykori kuruc vitéz családja. Egyszerű köznívéből lett előkelő huszártiszt, az Andrássy grófoknak csak név rokona, de nem atyafia. Amikor — már a forradalom előestéjén — Antal nevű unokája megszüle tett, a castelnau-dry-i plébános, francia fülével hallva a bedik tált adatokat, Andrássy alak ban írta nevét. Később meg ép-

pen a francia fülnek szokatlan Andréossy alakban írták iskolai bizonyítványain nevét. A kis Antal fiú szorgalmasan tanult és mi is lehetett egyéb, mint ka tona. Megismerkedett a hadse reg forradalmi érzésű fiatal tiszt jeivel, akik akkoriban az embe riség szabadságának jelszavát írták zászlójukra. Az egyik tű zérezredben szolgált ekkor a fiatal Bonaparte Napoleon hadnagy, akit fivére, Lucien, a poli tikus és képviselő támogatott pályafutásában. Amikor aztán a brumaire 19-i híres államcsiny alkalmával Bonaparte Napoleon, akkor már híres ember és a jövő férja, fegyveres katonáival kizavarta az ablakon át menekülő politikusokat a szenátusból és Franciaország ezzel a szük ségképpen Waterloohoz vezető útra révedt, nos ezen a drámai napon már Andréossy Ferencet is ott találjuk Napoleon leghí vebb támogatói között.

Napoleon hálás volt a vak merő, bátor kiállású fiatal tiszt nek. Amint hatalomra került, kinevezte Andréossyt Londonba ügyvivőnek, később követnek. Amikor pedig Napoleon elfog lalta Bécsset és onnan Bacsányi val proklamációt intézett a ma gyar néphez, a magyar származású Andréossyt tette meg bécsi követnek és őt bízta meg a Bacsányi féle proklamáció elő terjesztésével. Egy Tóth nevű, Bécsben élő, volt délmagyaror szági szolgabírónak adta át Andréossy egy ládában a prokla mációt és az csempészte be őket a még osztrák katonaság által megszállt Magyarországra.

Andrássy később tábornoki rangot is kapott a császártól. Mint a Keletet jól ismerő diplo mata igen bevált és Napoleon is leküldte a szultáni udvarba követnek. Érdemei elismerésül Napoleon később grófi rangra emelte a tábornok-diplomatát, akinek megadott, hogy urának szomorú bukását is végigszemlélhesse.

Amikor Napoleon Elbáról ha zatért, Andréossy az első közt volt, akik újra felkeresték és hű séget esküdtek neki. A száz nap mulandó dicsőségét újra a Bour bonok uralma váltotta fel. And réossy elvonult a politikai szín padról, pedig még nem volt öreg ember. Attól kezdve csak az irodalomnak élt és érdekes em lékiratainak magyar vonatkozásai valóban megérdemelnék, hogy valaki azokat hosszasanban is ismertesse. Mi itt elégedjünk meg annyival, hogy megállapí tadjuk: még Napoleon hadsere gében és diplomáciájában is ki váló helyet tudott kivívni magá nak egy messzi idegenbe sza kadt hazánkfia.

Kerekesházy József

Szoba-konyhás lakás

a város központjában mun kateljesítményért is kiadó. Megbízott címe a kiadóban.

REGÉNYÍRÓK ELSZÓLÁSAI

Albert Gim francia író sok ismert regényíró munkáját ol vasta át s figyelmessé szemmel szedegette ki belőlük azokat a mosolyt kelő elszólásokat, melye ket az írók az alkotás hevében ejtettek. Ezekből közlünk mi is néhányat. Balzac „Cuisine Bette” egyik helyén így ír: „A rendőr biztos szótlanul felelt: A leány nem örült „Ponvillona „Pecaire”- ben így ír: „Ginibre, a becsületes vak... méla pifantást vet az üres fiaskóra.” Musger „Bobém-életében így ír: „Az emberi lény legszebb helyzete azé a férfié, aki műve fölé hajol, hogy saját maga előtt egyenesen állhasson.” Vagy: „Közlebb léptek egymáshoz és kezükben tartották a dákót, hogy jobban hallhassanak.” Flaubert egyik regényében így ír le egy miseruhát: „Almazöld színű, liliomokkal gazdagon kímizett miseruhája égkek volt.” Számtani tévedést követ el Daudet, mikor így ír: „4000 me zítábas arab szaladt el utána; nevesen gesztikuáltak, ész nélkül nevetek és 600.000 fehér fogukat csillogtatták a napfényben.” Kis számolás és kiderül, hogy minden arabra 150 fog jut ebben az esetben Charles Méroutel hősnőjének karcsúságát így szemlélten: „Egy féltikéz tíz ujjal átfoghatta volna.” Ismeretlen szerző: „Dániel nem felelt; ez volt az első alkalom, hogy így beszélt atyjához.” „Hetven éves volt és kétszer annyinak látszott.” Nehéz gondok közt néhány derűs pillanat.

Bőr cipőtalpát védi, műtalpas cipőre nélkülözhetetlen, fatalpas cipője zaitalan, ha bőr

talpvédőt

használ fillerekért.

Kapható a Körösvidek-bolt cipőosztályán.

Apróhirdetések

Hirdetéseket déli 12 óráig vezz fel a kiadóhivat. I. Apróhirdetési díj a feladáskor készpénzben fizetendő. Cím a kiadóban lévő hirdetésekre. Védőknek csak választékos ellenében válaszolhatunk. Jelzés levelek leadása kor a kiadóhivatásban 30 fillér bélyegdíj fizetendő.

Szakácsnőt havi 90 pengő, apólo nőt havi 80 pengő, massonót havi 75 pengő fizetéssel, bentlakással és el látással felvesz a Gyógypedagógiai Intézet, Gyula.

Magas angol félvér, jól belovagolt hátasló, mint dáma, mind gyermekhátaslónak tejesen megbízható, eladó a Károly-majori uradalomban, Csorvás. Komoly érdeklődőnek értesítésre állomásra kocsit küldünk.

Kedden este elveszett egy fakó tehén. Nyomra vezető Jókai utca 70 sz. alatt jutalmat kap.

Téglatormeték kihordható. Ferenc József-tér 6.

Idősebb férfit vagy nőt h fizetéssel felvennék udvar és kert takarítására. Thurzó utca 2.